

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

BUNGE LA TANZANIA

MKUTANO WA KUMI NA NANE

YATOKANAYO NA KIKAO CHA NNE
(DAILY SUMMARY RECORD OF PROCEEDINGS)

30 JANUARI, 2015

MKUTANO WA KUMI NA NANE
YATOKANAYO NA KIKAO CHA NNE
(SUMMARY RECORD OF PROCEEDINGS FOURTH SITTING)
TAREHE 30 JANUARI, 2015

I. DUA

Dua ilisomwa na kikao kilianza saa 3.00 asubuhi kikiongozwa na Mwenyekiti wa Bunge Mhe. Mussa Azzan Zungu na Kikao kiliendelea.

MAKATIBU MEZANI:

1. Ndg. Hellen Mbeba
2. Ndg. Theonest Ruhilabake
3. Ndg. Justina Shauri

II. HATI ZA KUWASILISHA MEZANI:

Mwenyekiti wa Kamati ya Miundombinu aliwasilisha mezani Taarifa ya Mwaka ya Shughuli za Kamati katika kipindi cha Januari, 2014 hadi Januari, 2015.

Mwenyekiti wa Kamati ya Nishati na Madini aliwasilisha mezani Taarifa ya Mwaka ya Shughuli za Kamati katika kipindi cha Januari, 2014 hadi Januari, 2015.

III. MASWALI:

Maswali yafuatayo yaliulizwa na kujibiwa:

1. OFISI YA WAZIRI MKUU:

SWALI NA. 38: Mhe. Rosweeter Kasikila (Mb)

- Nyongeza:
- (i) Mhe. Rosweeter Kasikila (Mb)
 - (ii) Mhe. Susan Lyimo (Mb)
 - (iii) Mhe. Joshua Nassari (Mb)
 - (iv) Mhe. Ally Keissy Mohamed (Mb)

SWALI NA. 39: Mhe. Modestus Kilufi (Mb)

- Nyongeza:
- (i) Mhe. Modestus Kilufi (Mb)
 - (ii) Mhe. Michael L. Laizer (Mb)
 - (iii) Mhe. Ignas A. Malocha (Mb)
 - (ii) Mhe. Ezekia Dibogo Wenje (Mb)

SWALI NA. 40: Mhe. Nyambari Chacha Nyambwine (Mb)

- Nyongeza:
- (i) Mhe. Nyambari Chacha Nyambwine (Mb)
 - (ii) Mhe. Cecilia D. Pareso (Mb)
 - (iii) Mhe. Bulaya (Mb)

2. WIZARA YA UCHUKUZI:

SWALI NA. 41: Mhe. Cecilia D. Paresso Kny: Dkt. Gervas Mbassa (Mb)

Nyongeza: (i) Mhe. Cecilia D. Paresso (Mb)

(ii) Mhe. Ismail A. Rage (Mb)

3. WIZARA YA MAMBO YA NDANI YA NCHI:

SWALI NA. 42: Mhe. Al-Shaymaa Kwegyir (Mb)

Nyongeza: (i) Al-Shaymaa Kwegyir (Mb)

(ii) Mhe. Mariam Msabaha (Mb)

SWALI NA. 43: Mhe. Salum Barwany (Mb)

Nyongeza: (i) Salum Barwany (Mb)

4. WIZARA YA KILIMO, CHAKULA NA USHIRIKA:

SWALI NA. 44: Mhe. Rukia Kassim Ahmed

Nyongeza: (i) Mhe. Rukia Kassim Ahmed (Mb)

(ii) Mhe. Zitto Zuberi Kabwe (Mb)

SWALI NA. 45: Mhe. Azza Hillal Kny: Suleiman Nchambi

Nyongeza: (i) Azza Hillal (Mb)

5. WIZARA YA NISHATI NA MADINI:

SWALI NA. 46: Mhe. Said Amour Arfi (Mb)

Nyongeza: (i) Mhe. Said Amour Arfi (Mb)

(ii) Mhe. Moshi Kakoso (Mb)

SWALI NA. 47: Mhe. Joseph Mbilinyi (Mb)

Nyongeza: (i) Mhe. Joseph Mbilinyi (Mb)

(ii) Mhe. Mwaiposa (Mb)

6. WIZARA YA MAENDELEO YA MIFUGO NA UVUVI:

SWALI NA. 48: Mhe. Dustan Kitandula (Mb) Kny Mhe. Murtaza
A. Mangungu (Mb)

Nyongeza: (i) Mhe. Dustan Kitandula (Mb)

7. WIZARA YA VIWANDA NA BIASHARA:

SWALI NA. 49: Mhe. Khatib Said Haji (Mb)

Nyongeza: (i) Mhe. Khatib Said Haji (Mb)

8. WIZARA YA AFYA NA USTAWI WA JAMII:

SWALI NA. 50: Mhe. Riziki Omary Juma (Mb)

Nyongeza: (i) Mhe. Riziki Omary Juma (Mb)

9. WIZARA YA MAJI:

SWALI NA. 51: Mhe. Ismail A. Rage (Mb) Kny: Mhe. Neema Mgaya (Mb)

Nyongeza: (i) Mhe. Ismail A. Rage (Mb)

SWALI NA. 52: Mhe. Andrew J. Chenge (Mb) Kny: Mhe. Dkt. Kimembe (Mb)

Nyongeza: (i) Andrew J. Chenge (Mb)

IV. MATANGAZO:

i. Wageni:

Wageni wa Chama cha Wabunge Wanawake Tanzania (TWPG) kutoka Uingereza ambao ni wanachama wa CPA (CPA UK Branch) ambao ni:

- Rt. Hon. Baroness Armstrong of Hill to P
- Baroness Hodgson of Abinger CBE
- Genevieve Govit – Thompson (Trainer & Coach)
- Mariam El-Azn – Delegation Secretary

Wageni kutoka Bunge la Kenya ambao ni wajumbe wa Kamati ya Masuala ya Regional Integration:

- Mhe. Christopher Nakulev – Delegation
- Mhe. Ali Dido Rasso, Mb
- Mhe. Florence Mwikali Kimaru, Mb
- Mhe. Emmanuel Wangwe
- Mhe. David Keriitto, Mb
- Mhe. Mark Lemunohoi, Mb

Wageni 6 wa Mhe. Maria Hewa, Mb ambao ni Viongozi wa UWT kutoka Ilemela Mwanza waliongozana na Ndg. Agnes Kingu

Wageni wa Mhe. Sururu Juma, Mb ambao ni Viongozi wa Jumuiya ya Vijana wa Kimbweni (Kimbweni Youth Organisation) waliongoza na Ndg. Kassim Salum Madaba – Makamu Mwenyekiti.

Wanafunzi 125 na Walimu 21 kutoka Shule ya Sekondari ya Zarika Dodoma.

ii. Kazi za Kamati:

Kamati zifuatazo zilitangaziwa kuwa zikutane saa saba mchana kwa ajili ya kazi za Kamati:-

- Kamati ya Huduma za Jamii
- Kamati ya TAMISEMI
- Kamati ya Masuala ya UKIMWI

iii. Tangazo la Mhe. Dkt. Faustine Ndugulile la kuanzisha Chama cha Wabunge cha kuelimishina juu ya Magonjwa yasiyoambukiza (*Non Communicable Disease*) kama, Sukari, Pressure, Kiarusi nk na kwamba Wabunge wenye nia ya kujiunga na Chama hicho wakutane Ukumbi wa Msekwa saa 7.00 mchana.

iv. Mwenyekiti aliitisha kikao cha Kamati ya Uongozi saa 7.00 mchana ili kushariana juu ya namna ya kuendelea na mijadala ya Taarifa za Kamati kuhusu suala la UDA.

V. MWONGOZO:

Mhe. Susan Lyimo aliomba mwongozo chini ya Kanuni ya 68 akitaka kiti kitoe ufafanuzi wa namna Wabunge watakavyojadili suala la UDA ambalo lipo ndani ya Taarifa ya PAC lakini Kiti (Mhe. Spika) jana alimzuia Mhe. Zungu kuliongelea kwa kuwa lipo Mahakamani na AG alitoa angalizo hilo.

MAELEZO YA KITI:

Mwenyekiti alitoa maagizo kwa Kamati ya Uongozi kukutana saa 7.00 mchana ili kushauriana juu ya jambo hilo.

VI. KAULI ZA MAWAZIRI:

Naibu Waziri wa Wizara ya Kilimo, Chakula na Ushirikia alitoa kauli kuhusu mkakati wa Serikali wa kutatua Changamoto za Soko la Sukari nchini

VII. HOJA ZA KAMATI :

Wabunge wafuatao waliendelea kujadili Taarifa za Kamati za PAC, LAAC na BAJETI:-

2. Mhe. Assumpter Mshama, Mb – CCM
3. Mhe. Godbless Lema, Mb – CHADEMA

TANGAZO

Wabunge wote Wakatoliki walitangaziwa kuwa leo saa 7.00 mchana kutakuwa na Ibada ambayo haikufanyika Jumatano.

4. Mhe. Ester Bulaya, Mb – CCM
5. Mhe. Habib Mnyaa, Mb – CUF
6. Mhe. Christina M. Lissu, Mb – CHADEMA
7. Mhe. Dkt. Henry Shekifu, Mb – CCM
8. Mhe. Mendrad Kigola, Mb – CCM
9. Mhe. Tundu Lissu, Mb – CHADEMA

VIII. KUSITISHA SHUGHULI ZA BUNGE:

Mwenyekiti alisitisha Bunge Saa 6.55 mchana mpaka saa 11.00 jioni.

IX. BUNGE KURUDIA:

Saa 11.00 jioni Bunge lilirudia likiongozwa na Mwenyekiti wa Bunge Mhe. Mussa A. Zungu.

MAKATIBU MEZANI:

1. Ndg. Hellen Mbeba
2. Ndg. Theonest Ruhilabake
3. Ndg. Justina Shauri

Mwenyekiti alianza kwa kutoa mwongozo wa jamboa lililoulizwa asubuhi na Mhe. Susan Lyimo kwamba wakati wa kikao cha Kamati ya Uongozi wajumbe wote waliridhika na kukubaliana kuwa suala la umiliki wa UDA liko Mahakamani na hivyo haitakuwa sahihi kwa Bunge hili kulijadili.

X. HOJA ZA KAMATI:

Wabunge wafuatao waliendelea kuchangia juu ya hoja za Kamati za PAC, LAAC na BAJETI:-

10. Mhe. Ismail Aden Rage, Mb – CCM
11. Mhe. Omar Rashid Nundu, Mb – CCM
12. Mhe. Halima Mdee, Mb – CHADEMA
13. Mhe. John Cheyo, Mb – UDP
14. Mhe. Amina Mwidau, Mb – CUF
15. Mhe. Michael Lekule Laizer, Mb – CCM
16. Mhe. Selina Kombani, Mb – Waziri wa Nchi - UTUMISHI
17. Mhe. Mwigulu Nchemba, Mb – Naibu Waziri – FEDHA
18. Mhe. Adam Malima, Mb – Naibu Waziri - FEDHA

XI. KUHITIMISHA HOJA:

Baada ya zoezi la Uchangiaji kuhitimishwa Wenyeviti wote 3 walipewa fursa za kuhitimisha hoja zao.

MWONGOZO:

Mhe. Mnyaa aliomba mwongozo juu ya ufafanuzi/ Ushauri aliotoa AG kuhusu upitishaji wa Muswada wa Usimamizi wa Kodi (*Tax Administration Bill*) kuwa hauhitaji theluthi mbili za Wabunge wa kila upande.

MAELEKEZO YA KITI:

Mwenyekiti alieleza kuwa jambo hili litafanyiwa kazi na ofisi ya Katibu wa Bunge na Ufafanuzi utatolewa.

XII. MATANGAZO:

- Semina ya wanawake wote kesho 31 Januari, 2015.
- Uzinduzi wa Chama cha Wabunge wa Magonjwa yasiyoambukiza Ukumbi wa Msekwa kesho 31 Januari, 2015 mara baada ya kuahirisha Bunge pamoja na Upimaji wa Afya.

XIII. KUAHIRISHA BUNGE:

Saa 2.10 usiku Bunge liliahirishwa mpaka kesho saa 3.00 asubuhi.

**DODOMA
30 JANUARI, 2015**

**DKT. T.D. KASHILILAH
KATIBU WA BUNGE**